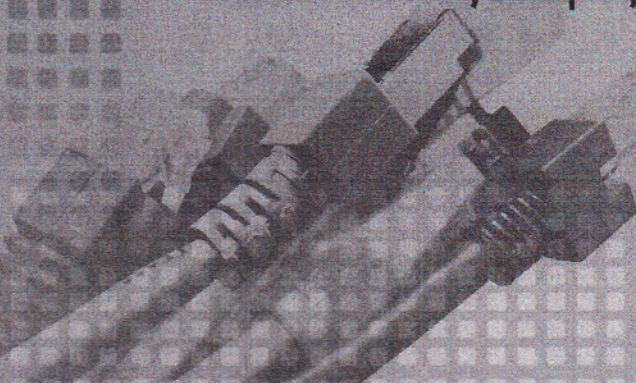

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΜΕΛΕΤΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΗΣ
ΕΘΙΣΜΟΥ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Οφέλη και Κίνδυνοι στη χρήση του Διαδικτύου

Επιμέλεια έκδοσης:
Κωνσταντίνος Σιώμος- Γεώργιος Φλώρος
Λάρισα 2013

Κοινωνική δικτύωση και αναπηρία: ενδυνάμωση και ζητήματα αποκλεισμού

Κυριακή Γ. Γιώτα

Ψυχολόγος MSc., Υποψήφια Διδάκτωρ του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, Τμήμα Ειδικής Αγωγής

Περίληψη

Το παρόν άρθρο επιχειρεί μια σύντομη παρουσίαση ευρημάτων που αφορούν την επίδραση της επικοινωνίας μέσω διαδικτύου και των διαδικτυακών κοινοτήτων στην ψυχική υγεία και την κοινωνικότητα ατόμων με αναπηρία. Οι περισσότερες μελέτες για τη σχέση μεταξύ αναπηρίας και Διαδικτύου έχουν μέχρι τώρα εστιάσει κυρίως στις τεχνολογικές πτυχές, και πολύ λίγες/ έως ελάχιστες εξετάζουν τη δυναμική των διαδικτυακών αλληλεπιδράσεων.

Λέξεις – Κλειδιά: ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης, Α.μεΑ.

Εισαγωγή

Δεν θα ήταν υπερβολή να πούμε ότι η τεχνολογία επηρεάζει σε σημαντικό βαθμό και μεταβάλλει τη φύση και την εικόνα της κοινωνίας, της οικονομίας και της καθημερινής μας ζωής. Στην περίπτωση των ατόμων με αναπηρία η τεχνολογία μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να αντισταθμίσει τους λειτουργικούς τους περιορισμούς και να μεγιστοποιήσει τις φυσικές, κοινωνικές, επαγγελματικές και οικονομικές δυνατότητες του ατόμου. Άτομα με αναπηρία, ξεπερνώντας πλήθος εμποδίων, έχουν πλέον τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσουν το διαδίκτυο για κοινωνική αλληλεπίδραση, για να αποκτήσουν ευκαιρίες εργασίας και να ενισχύσουν την ανεξαρτησία τους.

Πριν περάσουμε στο κύριο μέρος, είναι σημαντικό να αποσαφηνίσουμε κάποιους ορισμούς: διαταραχή (impairment) είναι κάποια απώλεια ή ανωμαλία ψυχολογικής, φυσιολογικής ή ανατομικής δομής. Η δυσλειτουργία (disability) προκύπτει όταν η διαταραχή οδηγεί σε έλλειψη ικανότητας εκτέλεσης μίας δραστηριότητας, με τον τρόπο ή στο εύρος που θεωρείται φυσιολογικό για ένα ανθρώπινο ον. Η αναπηρία (handicap) προκύπτει όταν το άτομο με διαταραχή ή δυσλειτουργία δεν μπορεί να εκπληρώσει κάποιο ρόλο που είναι σημαντικός για τον ίδιο. Σύμφωνα με τον τελευταίο ορισμό, η αναπηρία δεν είναι χαρακτηριστικό του ατόμου, αλλά η περιγραφή της σχέσης του με το περιβάλλον (Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας WHO, 2000).

Μέρος II: Προσβασιμότητα – Επικοινωνία – Ενδυνάμωση

Από την ανασκόπηση της διεθνούς βιβλιογραφίας προκύπτουν έρευνες που έχουν εστιάσει σε πλήθος παραγόντων συμπεριλαμβανομένου του είδους αναπηρίας, των κινήτρων χρήσης ιστοσελίδων κοινωνικής δικτύωσης και των δυσκολιών που προκύπτουν από τη χρήση αυτή. Οι περισσότερες μελέτες για τη σχέση μεταξύ αναπηρίας και Διαδικτύου έχουν μέχρι τώρα εστιάσει κυρίως στις τεχνολογικές πτυχές, και πολύ λίγες/ έως ελάχιστες εξετάζουν τη δυναμική των διαδικτυακών αλληλεπιδράσεων.

Συγκεκριμένα, πλήθος ερευνών ασχολήθηκαν με ζητήματα προσβασιμότητας και δημιουργίας υποστηρικτικών τεχνολογιών π.χ. για χρήστες με κινητικά προβλήματα στα άνω άκρα, τυφλούς ή χρήστες με μειωμένη όραση (Wentz & Lazar, 2009), καθώς και για χρήστες με δυσκολίες στην επικοινωνία λόγω κώφωσης (Barak & Sadovsky, 2008) ή διαταραχών λόγου.

Έμφαση, επίσης, δόθηκε στη δυνατότητα αξιοποίησης και βελτίωσης αυτών των αλληλεπιδραστικών συστημάτων, εφαρμογών και υπηρεσιών. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα την ανάπτυξη προγραμμάτων εκπαίδευσης στη χρήση νέων τεχνολογιών για άτομα με αναπηρία, καθώς και την ενίσχυση της έρευνας για τη δημιουργία και παραγωγή τεχνολογικών βοηθημάτων. Η μονάδα προσβασιμότητας Α.μεΑ. του Πανεπιστημίου Αθηνών αποτελεί λαμπρό παράδειγμα της προσπάθειας αυτής.

Το ενδιαφέρον των ερευνητών εδώ και πολλά χρόνια έχει συγκεντρώσει η επικοινωνία με τη χρήση υπολογιστή. Έρευνες σε πληθυσμό χωρίς κάποια αναπηρία έδειξαν ότι δεν είναι κατάλληλη για σύνθετα, συναισθηματικά, και διφορούμενα μηνύματα: λόγω της έλλειψης κοινωνικό-συναισθηματικών στοιχείων (Kiesler, Siegel, & McGuire, 1984. Barua, Chellappa, & Whinston, 1997), της μη ύπαρξης κοινωνικής παρουσίας (Connell, Mendelsohn, Robins, & Canny, 2001. Short, Williams, & Christie, 1976) και της χαμηλής ποιότητας ως μέσο επικοινωνίας (Daft, Lengel, & Trevino, 1987).

Ωστόσο, η δυνατότητα επιλογής σύγχρονης (δηλαδή σε πραγματικό χρόνο) ή/και ασύγχρονης επικοινωνίας μπορεί να λειτουργήσει διευκολυντικά π.χ. για άτομα με διαταραχές λόγου ή μαθησιακές δυσκολίες που έχουν δυσχέρεια στην πρόσωπο με πρόσωπο επικοινωνία. Η δυνατότητα ανταλλαγής μηνυμάτων σε μορφή κειμένου, εικόνας και ήχου, τηλεδιάσκεψης πρόσωπο με πρόσωπο με τη χρήση μιας Web-camera, αποστολής μηνυμάτων μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail), καθώς και αποστολής μηνυμάτων σε ηλεκτρονικά φόρουμ συζητήσεων, σε ηλεκτρονικούς πίνακες ανακοινώσεων κ.τ.λ. είναι κάποια παραδείγματα ψηφιακών εφαρμογών για χρήστες με αναπηρία.

Οι Barak & Sadovsky (2008) μελέτησαν το όφελος που έχουν άτομα με βαρηκοΐα ή κώφωση από τη χρήση διαδικτύου και τα αποτελέσματα συνοψίστηκαν σε δυο κυρίως κατηγορίες: τους τεχνικούς λόγους, όπου η επικοινωνία βασίζεται κατά κόρον σε οπτικά κανάλια (κείμενο/ εικόνα) και όχι ακουστικά και δεν απαιτεί κάποιον ιδιαίτερο εξοπλισμό, και στους ψυχολογικούς λόγους, όπου η αναπηρία παύει να είναι παράγοντας διαφοροποίησης, καθώς μπορεί κανείς να την αποκρύψει, αυξάνοντας έτσι το αίσθημα ασφάλειας και ισότητας. Όταν τα επικοινωνιακά εργαλεία βασίζονται στη χρήση κειμένου, στη μη φυσική ύπαρξη και την ανωνυμία, οδηγούν σε περισσότερη αυτοπεποίθηση και εν τέλει σε προσωπική ενδυνάμωση.

Έχουν δημιουργηθεί διάφορες θεωρίες που προσπαθούν να περιγράψουν τη διαδικασία της ενδυνάμωσης σε προσωπικό, ομαδικό και οργανωσιακό επίπεδο, καθώς και σε επίπεδο ευρύτερης κοινότητας. Σε προσωπικό επίπεδο αφορά τη διαδικασία κατά την οποία ένα άτομο αποκτά ή ενδυναμώνει τα αναγκαία ψυχικά αποθέματα που του επιτρέπουν να κατακτήσει ένα στόχο. Η αυτό-αποτελεσματικότητα, η αυτοπεποίθηση, ο έλεγχος και η ικανότητα ενός ατόμου συνδέονται στενά με τις διαδικασίες και τα αποτελέσματα της ενδυνάμωσης (Amichai-Hamburger, McKenna & Tal, 2008).

Η χρήση του διαδικτύου ως εργαλείο για την ενδυνάμωση του ατόμου οδήγησε στην έννοια της ηλεκτρονικής ενδυνάμωσης ή αλλιώς E-empowerment. Η ανωνυμία, η διαρκής διαθεσιμότητα, η εύκολη πρόσβαση σε τεράστιους όγκους πληροφοριών και η δυνατότητα επίτευξης προσωπικής ή ομαδικής υποστήριξης είναι μερικά από

τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα του κυβερνοχώρου που προάγουν τη διαδικασία της ενδυνάμωσης (Barak & Sadovsky, 2008).

Η *E-empowerment* σε προσωπικό επίπεδο χαρακτηρίζεται σύμφωνα με τους Amichai-Hamburger και συνεργάτες (2008) από τη δυνατότητα αναδιαμόρφωσης ταυτότητας (*reframing identity*) καθώς και την ανάπτυξη δεξιοτήτων και αυτο-αποτελεσματικότητας (*increasing self-efficacy and skills*). Άτομα με αναπηρία μπορούν να ενισχύσουν την γενική ευημερία τους μέσω αυτής της ξεχωριστής εμπειρίας διαδικτυακής κοινωνικοποίησης, μειώνοντας την κατάθλιψη, την ανησυχία, και τα συναισθήματα μοναξιάς (Bowker & Tuffin, 2002, 2004, 2007. Houlihan et al., 2003. Seymour & Lupton, 2004. Vesmarovich, Hauber, & Jones, 2000).

Η δημιουργία διαδικτυακών κοινωνικών ομάδων, γνωστά ως *online social groups* αποτελεί έναν ζωτικής σημασίας μηχανισμό που δίνει την ευκαιρία σε συζητήσεις, την ανταλλαγή συναισθημάτων, σκέψεων και εμπειριών και παρέχει κοινωνική υποστήριξη (Shrigelman et al., 2009). Επιπλέον, η ενδυνάμωση σε ομαδικό επίπεδο έχει συνδεθεί με μείωση της μοναξιάς, αποξένωσης και απομόνωσης από την οικογένεια και το ευρύτερο κοινωνικό τους περιβάλλον (Knight et al., 2002, Amichai-Hamburger et al., 2008).

Μέρος III: Ζητήματα Αποκλεισμού

Σε αυτό το σημείο όμως οφείλουμε να μην παραβλέψουμε το γεγονός ότι η χρήση του διαδικτύου φαίνεται να συνδέεται και με αρνητικές κοινωνικές συνέπειες όπως η απόσυρση, η έλλειψη συνολικής κοινωνικής συμμετοχής, η βίωση μοναξιάς και καταθλιπτικών συναισθημάτων, καθώς και η πιθανότητα εθισμού. (Rheingold, 1993. Turkle, 1995. Kaufman, 1996. Brenner, 1997. Markham, 1998. Kraut et al., 1998. Nie & Erbring, 2000. Nie et al., 2002. Engelberg & Sjöberg, 2004).

Επιπλέον, το Διαδίκτυο δεν δημιουργεί απαραίτητως ίσες ευκαιρίες συμμετοχής για Α.μεΑ.. Πολλές ιστοσελίδες δεν έχουν σχεδιαστεί με βάση τις ανάγκες των ανθρώπων που χρησιμοποιούν βοηθητικές τεχνολογίες με συχνή συνέπεια τον αποκλεισμό τους από αυτές. Χαρακτηριστικά παραδείγματα αποτελούν διαδικτυακές υπηρεσίες, όπως π.χ. το ηλεκτρονικό εμπόριο, η ηλεκτρονική δημόσια διοίκηση, οι τηλεματικές υπηρεσίες υγείας, κ.α.

Όσον αφορά τις ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης, άτομα με μειωμένη όραση ή τύφλωση δυσκολεύονται στη χρήση τους και τα εμπόδια αυτά συνοψίζονται από τον American Foundation for the Blind (2005) ως εξής: οι υπερβολικές διαφημίσεις, τα πάνω από 100 links σε κάθε σελίδα που πολλές φορές δεν είναι εύκολα διακριτά, μπορούν να κάνουν τη χρήση μεγεθυντικού φακού ή screen reader κουραστική εμπειρία. Επιπλέον, η χρήση «φόρμας» για σύνδεση και δημιουργία προφίλ, αναζήτηση φίλων, για εφαρμογές και παιχνίδια, για ανάρτηση status κλπ είναι υπερβολική. Το πιο σημαντικό εμπόδιο όμως αποτελούν τα CAPTCHAs που είναι οπτικά τεστ με διαστρεβλωμένα γράμματα που δημιουργήθηκαν ως προστασία από προγράμματα spam, αλλά είναι συνήθως δυσδιάκριτα και δυσνόητα.

Οι δυσκολίες στην πρόσβαση, έχουν οδηγήσει πολλές ομάδες Α.μεΑ. στο να δημιουργήσουν τις δικές τους εναλλακτικές πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης. Παράδειγμα αποτελούν ιστοσελίδες όπως οι www.disabilitysocialnetwork.com, η κοινότητα <http://www.disaboomlive.com/>, <http://www.invisibleabilitiescommunity.org/> και <http://www.blueverse.net/> που καθώς παρέχουν εφαρμογές και δυνατότητες όπως οι περισσότερες γνωστές ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης, είναι σχεδιασμένες κατάλληλα για τις δικές τους ξεχωριστές ανάγκες.

Γκρίζα ζώνη στο χώρο της κοινωνικής δικτύωσης και του διαδικτύου γενικότερα αποτελεί η ύπαρξη ρατσισμού και διακρίσεων εις βάρος Α.μεΑ. Το διαδίκτυο έχει κατηγορηθεί ως μέσο προώθησης ρατσιστικών αντιλήψεων και ως μέσο εκτέλεσης ανήθικων πράξεων λόγω της διατήρησης της ανωνυμίας, της μη αποκάλυψης της πραγματικής ταυτότητας, αλλά και της ελευθερίας έκφρασης. Φαινόμενα κυβερνο – εκφοβισμού (*cyber-bullying*) και *aversive disablism* (Deal, 2007. 2010) δεν είναι άγνωστα στην πρόσφατη βιβλιογραφία.

Η πρόοδος που σημειώνεται στην ειδική τεχνολογία που προορίζεται για χρήση από άτομα με αναπηρία μπορεί μεν να εξασφαλίσει μεγαλύτερη ανεξαρτησία, κινητικότητα και ποιότητα ζωής, ταυτόχρονα όμως μπορεί να οδηγήσει σε αποκλεισμό και απομόνωση. Ο αποκλεισμός αυτός οφείλεται: συχνά στο υψηλό οικονομικό κόστος της ειδικής τεχνολογίας, στην τεχνολογική περιπλοκότητα, καθώς το τεχνολογικό προϊόν σχεδιάζεται με τόση περιπλοκότητα που συχνά απευθύνεται μόνο σε άτομα που έχουν την κατάλληλη εκπαίδευση και μπορούν να το χειριστούν με αποτελεσματικό τρόπο (Παρατηρητήριο για την Κοινωνία της Πληροφορίας, 2007).

Επιπλέον, υπάρχει έλλειψη τεχνολογίας που θα βοηθούσε άτομα π.χ. με νοητική αναπηρία και νευροψυχικές διαταραχές, λόγω υψηλού κόστους έρευνας για την παραγωγή της και πιθανολογούμενη μικρή αγορά για τα προϊόντα τέτοιας τεχνολογίας. Τέλος, σημαντικό εμπόδιο αποτελεί η έλλειψη γνώσης χειρισμού της τεχνολογίας και του ηλεκτρονικού υπολογιστή ειδικότερα (Ψηφιακό Χάσμα).

Στα παραπάνω έρχονται να προστεθούν ζητήματα που έχουν να κάνουν με τη «θλιβερή για πολλούς» Ελληνική πραγματικότητα όπως οι αργοί ρυθμοί εναρμόνισης της Ελλάδας με τις Ευρωπαϊκές οδηγίες, η μη – εφαρμογή της Ευρωπαϊκής και Εθνικής νομοθεσίας και η μη θεσμοθετημένη ένταξη της υποχρεωτικότητας στην προσβασιμότητα, που παίρνει τη μορφή κοινωνικού αποκλεισμού. Επιπλέον, τα πολλές φορές μεγαλόσχημα αλλά συχνά μη υλοποιήσιμα προγράμματα καθώς και η γενικότερη «αδιαφορία» του Ελληνικού Κράτους απέναντι στα άτομα με αναπηρία συνδυάζονται με την έλλειψη κεντρικής πολιτικής (Παρατηρητήριο για την Κοινωνία της Πληροφορίας, 2007).

Συμπεράσματα:

Συμπερασματικά, άτομα με αναπηρία έχουν να αντιμετωπίσουν πλήθος δυσκολιών στην διαδικτυακή τους αλληλεπίδραση. Ζητήματα προσβασιμότητας, τεχνολογικού εξοπλισμού, προγραμμάτων επιμόρφωσης και γενικότερα ευρύτερης κοινωνικής πολιτικής οδηγούν στον αποκλεισμό τους από ένα τόσο ευρέως διαδεδομένο μέσο όπως το διαδίκτυο, στερώντας τους έτσι το βασικό δικαίωμα της κοινωνικής αλληλεπίδρασης.

Πολιτικές και πρακτικές οφείλουν να λάβουν υπόψη τα πορίσματα ερευνητών για τη σημασία του διαδικτύου ως ένα μέσο μαζικής επικοινωνίας που μπορεί με δραματικό τρόπο να μεταβάλει τόσο την αυτοεικόνα των αναπήρων, όσο και τις στάσεις του γενικού πληθυσμού απέναντί τους (Bower & Tuffin, 2003). Το διαδίκτυο μπορεί να λειτουργήσει διασυνδεδετικά, καλλιεργώντας ένα αίσθημα αλληλεγγύης ανάμεσα σε άτομα, που αλλιώς δεν θα είχαν έρθει σε επαφή. Οι διαδικτυακές κοινότητες προσφέρουν την ευκαιρία σε ένα ανάπηρο άτομο να συμμετάσχει, να προβληματιστεί, να διεκδικήσει, να αισθανθεί, να ερωτευθεί...

Βιβλιογραφία

- American Foundation for the Blind (2005) *Are Social Networking Sites Accessible to People with Vision Loss? The American Foundation for the Blind Answers.*
- Amichai-Hamburger, Y., McKenna, K.Y.A., & Tal, S.A. (2008). E-empowerment: Empowerment by the Internet. *Computers in Human Behavior*, 24, 1776-1789, Elsevier.
- Barak, A., & Sadovsky, Y. (2008). Internet use and personal empowerment of hearing – impaired adolescents. *Computers in Human Behavior*, 24, 1802-1815, Elsevier.
- Barua, A., Chellappa, R., & Whinston, A. B. (1997). *Social computing: Computer supported cooperative work and groupware.* In G. Salvendy (Ed.), *Handbook of human factors and ergonomics* (pp. 1760–1782). New York: John Wiley & Sons, Inc.
- Bowker, N., & Tuffin, K. (2002). Disability Discourses for Online Identities, *Disability & Society*, 17 (3), 327-344.
- Bowker, N., & Tuffin, K. (2004). Using the online medium for discursive research about people with disabilities. *Social Science Computer Review*, 22 (2), 228-241.
- Bowker, N., & Tuffin, K. (2007). Understanding positive subjectivities made possible online for disabled people. *New Zealand Journal of Psychology*, 36 (2), 63-71.
- Connell, J., Mendelsohn, G., Robins, R., & Canny, J. (2001). *Effects of communication medium on interpersonal perceptions.* In Paper presented at the 2001 international ACM SIGGROUP conference on supporting group work, Colorado, USA.
- Daft, R., Lengel, R., & Trevino, L. (1987). Message equivocality, media selection, and manager performance. *MIS Quarterly*, 11(3), 355–366.
- Deal, M. (2007) Aversive disablism: subtle prejudice toward disabled people. *Disability & Society*, 22, 1, 14. Available from: http://pdfserve.informaworld.com/193390__763043557.pdf
- Engelberg, E. & Sjöberg, L. (2004). Internet use, social skills, and adjustment. *Cyberpsychology and Behavior*, 7, 41-47.
- ΕΥΤΕΧΝΟΣ, Υποστηρικτικές Τεχνολογίες και Προσβασιμότητα στο Διαδίκτυο για Άτομα με Αναπηρίες (Α.μεΑ.) <http://www.e-bility.gr/eutexnos/default.asp>
- Houlihan, B.V., Drainoni, M., Warner, G., Nesathurai, S., Wierbicky, J., & Williams, S. (2003). The impact of internet access for people with spinal cord injuries: a descriptive analysis of a pilot study. *Disability and Rehabilitation*, 25 (8), 422-431.
- Kaufman, M. (1996). They Call it Cyberlove, pp. 525–32 in R. Kling (ed.) *Computerization and Controversy: Value Conflicts and Social Choices.* San Diego: Academic Press. Reprinted with permission from The Los Angeles Times Magazine (12 September 1993), 45–62.
- Kiesler, S., Siegel, J., & McGuire, T.W. (1984). Social psychological aspects of computer-mediated communication. *American Psychologist*, 39(10), 1123-1134.

Kraut, R., M. Patterson, V. Lundmark, S. Kiesler, T. Mukhopadhyay & W. Scherlis (1998). Internet Paradox: a Social Technology that Reduces Social Involvement and Psychological Well-being? *American Psychologist*, 53(9), 1017–31.

Markham, A. (1998) *Life Online: Researching Real Experience in Virtual Space*. Walnut Creek, CA: AltaMira Press.

Nie, N. H. & Erbring, L. (2000). Internet and Society: a Preliminary Report. Palo Alto, CA: *Stanford Institute for the Quantitative Study of Society*.

Nie, N. H., Hillygus D. S. & Erbring, L. (2002). Internet Use, Interpersonal Relations, and Sociability: a Time Diary Study, in B. Wellman and C. Haythornthwaite (eds) *The Internet in Everyday Life*, pp. 215–43. Malden, MA: Blackwell.

Παρατηρητήριο για την Κοινωνία της Πληροφορίας (2007). Μελέτες Περίπτωσης για την Χρήση των ΤΠΕ στην Ελληνική Κοινωνία – Γραπτή Έκθεση Αποτελεσμάτων Ποιοτικής Έρευνας. Available from: <http://www.observatory.gr/page/default.asp?id=4>

Rheingold, H. (1993). *The Virtual Community: Homesteading on the Electronic Frontier*. Reading, MA: Addison-Wesley Publ. Co.

Seymour, W., & Lupton, D. (2004). Holding the line online: Exploring wired relationships for people with disabilities. *Disability & Society*, 19(4), 291-305.

Short, J., Williams, E., & Christie, B. (1976). *The Psychology of Telecommunication*. London: John Wiley & Sons, Inc.

Shpigelman L., Lalazar H., Vaadia E. (2009). *Kernel-ARMA for Hand Tracking and Brain-Machine Interfacing During 3D Motor Control Advances in Neural Information Processing Systems (NIPS) 21*. MIT Press, Cambridge.

Turkle, S. (1995). *Life on the screen: Identity in the age of the Internet*. New York: Simon & Schuster.

Vesmarovich, S. H., Hauber, R. P., & Jones, M. L. (2000). Using telecommunication technologies to change the world for people with disabilities related to catastrophic neurological impairment. *Cyberpsychology and Behavior*. 3(6) 925.

Wentz, B. & Lazar, J. (2009). *Email Accessibility and Social Networking*. In Proceedings of the 3rd international Conference on online Communities and Social Computing.

World Health Organization (2000) International Classification of functioning and disability. Retrieved 20 November 2008, from http://www.who.int/classifications/icd/ICD10Updates_2000.pdf